

Naam:

Geboortedatum:

Diagnose dyslexie gesteld op:

Diagnose dyslexie gesteld door:

Begeleidingsplan voor een leerling met dyslexie	1	2	3	4	5	6

+ : van toepassing
- : nog niet aan bod

Accepteren

1	De leerling te kennen geven dat je weet en begrijpt dat hij dyslexie heeft en dat je daarmee rekening wilt houden.						
2	Aan de klasgenoten duidelijk maken dat extra faciliteiten noodzakelijk zijn (geen voorrecht).						
3	Dyslexiemaatregelen in de klas bespreekbaar maken door de video "Ik heet niet dom" met de leerlingen te bekijken.						
4	Dyslexiemaatregelen bespreekbaar maken door met de klas te surfen naar www.letop.be .						

Stimuleren en begeleiden

<i>Vakoverschrijdend</i>							
5	De leerling zit op een "goede" plaats (vb. vooraan links in de klas)						
6	Alle boeken, schriften krijgen per vak dezelfde kleur.						
7	Hulp in de klas kan aangeboden worden door het aanstellen van "een buddy"						
8	In de klas momenten van extra instructie organiseren.						
9	Leer de leerling hulp vragen.						
10	Schoolresultaten worden niet (confronterend) klassikaal meegedeeld.						
11	Kort op de bal spelen: vlug ondersteuning inschakelen door ouders, taakleerkracht, ...						
<i>Lezen</i>							
12	Inhoud van een stukje gelezen tekst controleren door te laten naver- tellen						
13	Duolezen inschakelen.						
14	Preteaching: vb. vooraf moeilijke woorden uit de leesles bespreken. vb. voor begrijpend lezen: eerst vragen lezen en dan pas de tekst.						
<i>Schrijven</i>							
15	Schrijven beperken tot woorden die het meest noodzakelijk zijn.						
16	Moeilijkheden bij het overschrijven aanduiden.						

Compenseren

<i>Vakoverschrijdend</i>						
17	De leerling krijgt teksten aangeboden op 110 %.					
18	Het agenda wordt door de leerkracht of een medeleerling ingevuld.					
19	De leerling mag het agenda overschrijven van een medeleerling.					
20	De leerkracht kijkt dagelijks het agenda na en vult eventueel aan.					
21	Hulpmiddelen die de zelfredzaamheid vergroten worden toegestaan vb. rekenmachine, laptop, computer, ...					
22	De leerling beschikt steeds over de nodige algoritmen, zichtbaar op de bank (vb. spellingkaart) 1 ^{ste} lj.: onthoudkaartjes met moeilijke letters op bank.					
23	De leerling mag steeds zijn woordenboek raadplegen.					
24	De hulp van ouders wordt ingeschakeld voor huiswerkbegeleiding.					
25	De leerling krijgt aangepaste huistaken.					
26	Te studeren leerstof wordt vooraf individueel met de leerkracht overlopen en eventueel aangeduid en gestructureerd.					
27	De leerling beschikt vroeger dan de andere leerling over de te verwerken leerstof					
<i>Lezen</i>						
28	De leerling maakt gebruik van leesvenster, lat of afdekkartje. Zelfs gebruik van vinger mag als hulpmiddel.					
29	Aanbod van een bibliotheek voor moeilijke lezers (eventueel met luistercassettes).					
30	De leerling niet klassikaal luidop laten lezen of tenminste de leesbeurt laten voorbereiden.					
31	De leerling krijgt langere leestijd.					
32	De leerling mag een boekbespreking vervangen door een film- of videobespreking.					
33	Teksten van begrijpend lezen worden vooraf gelezen (vb. met de zorgleerkracht, thuis, ...)					
<i>Schrijven</i>						
34	De leerling krijgt extra tijd bij toetsen, dictees.					
35	De leerling krijgt de in te studeren woordpakketten gerubriceerd en gedoseerd aangeboden.					
36	De leerling bereidt het dictee thuis voor.					
37	Een zinnendictee wordt vervangen door een invuldictee of een woorddictee.					
38	De leerling kopieert het dictee: het gewone dictee wordt een overschrijfoefening.					
39	De leerling wordt vrijgesteld van dictees.					
40	De leerling moet niet aan bord komen voor spellingoefeningen, tenzij hij/zij het zelf wil.					
41	Bij een schrijfpodracht leggen we enkel de nadruk op inhoud (geen spelling, geen zinsbouw).					
42	De leerling krijgt steeds een voorgedrukte toets.					
43	Op de toets en op het rapport wordt vermeld dat een toets gemaakt werd onder bepaalde maatregelen.					
44	De vragen van de toets worden voorgelezen.					
45	Bepaalde toetsen worden mondeling afgelegd.					
46	Er worden geen punten afgetrokken voor spelling (uitz.: dictee)					
47	De leerling krijgt kortere (geen gemakkelijker) toetsen.					
48	Onduidelijke schriftelijke antwoorden mondeling laten verduidelijken.					

Feedback

Schooljaar: _____ *Leerkracht:* _____

Schooljaar: _____ *Leerkracht:* _____

Schooljaar: _____ *Leerkracht:* _____

Schooljaar: _____ *Leerkracht:* _____

Schooljaar: _____ *Leerkracht:* _____

Schooljaar: _____ *Leerkracht:* _____

Tips voor de ouders

Enkele mogelijkheden om als ouder, naast het steun verlenen, je kind daadwerkelijk te helpen:

- De leerstoornis bij je kind accepteren. Behandel je kind zoals je hem zou behandelen als het geen dyslexie had.
- Blijf achter je kind staan, ondanks tegenvallende prestaties op school. Je kind heeft je steun echt nodig.
- Spreek positieve verwachtingen voor de toekomst uit, vooral op momenten van teleurstelling.
- De sterke kanten van het kind bevestigen en benutten.
- Vergelijk (thuis en in de klas) de prestaties van het kind met eerdere resultaten van hemzelf niet met die van anderen of het klasgemiddelde.
- Maak duidelijk dat het kind zelf actief aan zijn problemen kan werken.

- Zorgen voor regelmaat in het huiselijk leven
- Zorgen voor rust, zeker tijdens werkmomenten
- Hulp bieden bij het huiswerk, o.a. indelen van het huiswerk, de les overhoren, mee zoeken naar een gepast studieschema,...
- Het lezen thuis aantrekkelijk maken: o.a. zelf voorlezen, beurt-om-beurt lezen, samen lezen, aanmoedigen (niet verplichten), naar de bib gaan (je kind zelf boeken laten kiezen)
- Zorg voor een goede pen met een goede handgreep

- Werk samen met leerkracht, taak- en zorgleerkracht zodat je samen het probleem kan aanpakken.

Jouw kind is meer dan zijn dyslexie

Tips voor kinderen met dyslexie

Informatie over dyslexie

Surf naar www.tbraams.nl ! Je vindt er info over dyslexie speciaal voor kinderen. Zo krijg je er antwoord op de vragen “Wat is dyslexie?” en “Wat is er in mijn hersenen?”, je vindt er handige tips en zelfs een spreekbeurt over dyslexie. Er is ook een lijst van beroemde personen die ook met dyslexie te kampen hadden.

Tips die je kunnen helpen bij het lezen

- Bespreek met je leerkracht dat onverwacht en onvoorbereid lezen voor jou heel vervelend is. Misschien mag je **een leesbeurt voorbereiden**.
- Als je een woord niet kent, probeer het dan **in stukken te knippen**. Door de stukken herken je het woord soms gemakkelijker. Herken je een woord echt niet, lees dan de zin uit. Als je de zin begrijpt, weet je ook misschien het woord dat je niet kon lezen.
- Misschien kan een leestekst voor je worden **ingesproken** op een cassettebandje. Er bestaan ook programma's die een tekst omzetten in gesproken taal.
- Lees verhaaltjes voor aan je kleinere broer of zus, of aan kleuters of kinderen uit de eerste graad. Ze zullen het fijn vinden en je leesniveau zal verbeteren.
- Leer lezen voor je plezier. Zoek boeken, strips, tijdschriften,... over onderwerpen die je interesseren.

Tips die je kunnen helpen bij het goed zien wat er op de bladzijde staat

- Als je telkens de regel of de woorden kwijtraakt, kun je **een leesvenster** gebruiken. Het is handig om in elk boek dat je gebruikt een leesvenster te hebben.
- Soms zijn bladzijden zo vol en druk dat je je niet kunt concentreren op het deel waar je mee bezig bent. **Dek de delen die je niet nodig hebt af**.
- **Een vergrote kopie** kan handig zijn.
- In een handboek mag je niets aanduiden. Vraag om die bladzijde te mogen **kopiëren**, zodat je kunt **onderstrepen**. **Markeerstiften** zijn handig om belangrijke zaken aan te geven.
- **Overschrijven van bord** kan lastig zijn. Vraag of er een kopie van de bordtekst bestaat. Kun je geen kopie krijgen, vraag dan of je aantekeningen van een klasgenootje mag **kopiëren**. Je kunt dan thuis rustig kijken of je alles hebt.
- Leg aan je leerkracht(en) uit dat je ook bij **andere vakken** dan taal last hebt van de dyslexie (bv. wero).

Tips die je kunnen helpen bij het schrijven

- **Sla een regel over** wanneer je op lijntjespapier schrijft. Je werk wordt zo beter leesbaar en je kan er gemakkelijker iets aan veranderen.
- **Denk eerst na** voor je begint te schrijven. Je raakt dan minder snel in de war.
- Vraag aan je leerkracht of je teksten op de computer mag intikken en controleren met www.Holé@dokola.dt
Ho: schreef je hoofdletters?
lé: controleer de leestekens
do: controleer de woorden met een doffe klank (-e,-en, -ig, -lijk)
kola: korte klank...medeklinker dubbel?
          lange klank...enkel of dubbel?

Tips die je kunnen helpen bij het rekenen

- Werk met een **leesvenster**, **bedek** wat je niet nodig hebt. Een **grotere kopie** is handig.
- Gebruik voor + en -, voor de lange en de korte wijzer van de klok **een andere, vaste kleur**.

Tips die je kunnen helpen dingen te onthouden

- Soms helpt het wanneer je dingen **hardop zegt**: je hoort jezelf praten en onthoudt het daardoor makkelijker.
- Een **webschema of een mindmap met tekeningen** kan een fantastische hulp betekenen om je les beter te begrijpen en te onthouden.
- **Heel veel herhalen.**
- **Gebruik geheugensteuntjes.**
- Voor tafels, Franse woordenschat, ... kan je 3 **doosjes** gebruiken:
  - wat ik nog niet snel genoeg kan
  - wat me al aardig lukt
  - wat ik al perfect kan

Tips om je (nog) beter in je vel te voelen

- **Praat** met iemand die je begrijpt waar het over hebt: leerkracht, ouder, ...
- **Lees** over je eigen specifiek probleem. Je zult daardoor in staat zijn andere mensen
- duidelijk te maken hoe ze je kunnen helpen.
- Zoek iets waar je **goed** in bent. Maak ook elke dag vrij om dingen te doen die je **graag** doet.
- Herinner je **alle goede dingen** die je over jezelf te weten bent gekomen.
- **Vraag hulp**, zelfs als je bang bent of je beschaamd voelt.